

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

РІШЕННЯ

_____ 2017

№ _____

м. Київ

Про схвалення висновку до проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо визначення посадової особи юридичної особи публічного права" (реєстр. № 5672 від 19 січня 2017 року)

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України "Про запобігання корупції", враховуючи рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 13 жовтня 2016 року № 81 "Про підготовку висновків Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проектів законодавчих актів, поданих на розгляд Кабінету Міністрів України чи Верховної Ради України", Національне агентство з питань запобігання корупції

ВИРІШИЛО:

1. Схвалити висновок до проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо визначення посадової особи юридичної особи публічного права" (реєстр. № 5672 від 19 січня 2017 року), що додається.
2. Департаменту антикорупційної політики забезпечити направлення схваленого висновку Національного агентства з питань запобігання корупції до Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції у встановленому порядку.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національного агентства з питань запобігання корупції Рябошапку Р.Г.

Голова

Н. Корчак

СХВАЛЕНО

Рішення Національного агентства з
питань запобігання корупції

_____ 2017 р. № _____

ВИСНОВОК

до проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо визначення посадової особи юридичної особи публічного права"

(проект внесений народними депутатами України
Матейченком К.В., Тимошенком Ю.В. та іншими,
реєстр. № 5672 від 19 січня 2017 року)

Проектом Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо визначення посадової особи юридичної особи публічного права" (далі – проект) пропонується у Законі України "Про запобігання корупції" (далі – Закон) розкрити зміст поняття "посадові особи юридичних осіб публічного права", встановити критерії віднесення осіб до кола посадових, через наявність у них організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій. При цьому перелік таких посадових осіб у кожній юридичній особі публічного права формуватиметься безпосередньо цими юридичними особами у визначеному Національним агентством з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) порядку.

Закріплення на законодавчому рівні визначення терміна "посадові особи юридичних осіб публічного права" підтримується, оскільки це дозволить усунути неоднозначне його розуміння при віднесенні тих чи інших осіб до їх кола як суб'єктів, на яких поширюється дія Закону. Разом з тим пропонується формалізований підхід щодо формування кожною з юридичних осіб публічного права щороку до 31 грудня списків наявних у ній посадових осіб вважаємо неприйнятним з огляду на таке.

Перш за все, слід зазначити, що уповноваження юридичних осіб публічного права самостійно, фактично на власний розсуд, формувати зазначені списки створить можливість для зловживання наданими повноваженнями та, як наслідок, виведення з-під дії Закону окремих осіб шляхом навмисного чи «помилкового» їх невключення до числа посадових осіб на відповідний рік. Вказане свідчить про наявність у положеннях проекту корупційних ризиків щодо безпідставного наділення вказаних юридичних осіб невластивими їм дискреційними повноваженнями.

Неприйнятним вважаємо й наділення Національного агентства повноваженнями стосовно встановлення порядку визначення переліку посадових осіб юридичних осіб публічного права, який формуватиметься у таких юридичних особах (пропоновані проектом зміни до статті 61 Закону).

Зважаючи на визначені Законом завдання і надані з метою їх реалізації повноваження та права Національного агентства, зазначена функція виходить за межі його компетенції, адже Національне агентство не володіє і не може володіти інформацією про окремі види діяльності суб'єктів господарювання та обсяг повноважень окремих працівників таких суб'єктів, яка має аналізуватися для

віднесення тих чи інших працівників державних чи комунальних установ та організацій до таких суб'єктів, як посадових осіб юридичних осіб публічного права.

При розкритті змісту поняття "посадові особи юридичних осіб публічного права" запропоноване проектом розміщення визначення вказаного терміну у положеннях статті 1 Закону на нашу думку є невірним, адже його доцільно було б надавати безпосередньо у положеннях статті 3 Закону, в якій його вперше використано. Це дозволить чітко розмежовувати коло суб'єктів, на яких за посадою поширюється дія Закону (пункт 1 частини першої статті 3 Закону) та інших посадових осіб юридичних осіб публічного права (підпункт "а" пункту 2 частини першої статті 3 Закону).

Крім того, поза увагою проекту лишаються випадки тимчасового або за спеціальним повноваженням виконання особою адміністративно-господарських та організаційно-розпорядчих функцій, тоді як у положеннях примітки до статті 364 Кримінального кодексу України та постанові Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 року № 5 "Про судову практику у справах про хабарництво" чітко вказується, що особи, які вклинають такі функції тимчасово чи за спеціальним повноваженням, належать до числа посадових (службових) осіб.

У частині визначення змісту адміністративно-господарських функцій (обов'язків) звертаємо увагу, що згідно з положеннями Закону України "Про управління об'єктами державної власності" поняття "управління об'єктами державної власності" передбачає не лише право розпорядження, а й право користування. До того ж не використовується у цьому Законі термін "реалізація", натомість йдеться про "відчуження" і "списання".

При визначенні змісту організаційно-розпорядчих функцій (обов'язків) зайвою є конкретизація діяльності працівників, оскільки діяльність юридичних осіб публічного права не обмежується виробництвом (заклади охорони здоров'я, навчальні заклади, наукові бюджетні установи, тощо).

При цьому визначення термінів "адміністративно-господарські обов'язки" та "організаційно-розпорядчі обов'язки" доцільно надавати не лише для посадових осіб юридичних осіб публічного права, а й приватного права.

Враховуючи викладене, замість запропонованих проектом змін до статті 1 Закону доцільнішим вважаємо доповнення його статті 3 відповідною приміткою, зміст якої, на нашу думку, може бути таким:

"Примітка. 1. Під посадовими особами юридичної особи публічного права у підпункті "а" пункту 2 частини першої цієї статті та частини сьомої статті 53 цього Закону розуміються особи, які займають постійно чи тимчасово в юридичній особі публічного права посади та здійснюють встановлені для цих посад повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, або виконують такі обов'язки за спеціальним повноваженням, яким особа наділяється повноважним органом чи повноважною особою юридичної особи публічного права, судом або законом.

2. Під адміністративно-господарськими обов'язками у цій статті та частині першій статті 60 цього Закону розуміються обов'язки з управління майном (установлення порядку та прийняття рішень щодо зберігання і використання майна, розпорядження ним, забезпечення контролю за операціями з майном).

3. Під організаційно-розпорядчими обов'язками у цій статті та частині першій статті 60 цього Закону розуміються обов'язки щодо здійснення керівництва ділянкою роботи, трудовим колективом, діяльністю окремих осіб на підприємствах, в установах чи організаціях."

При цьому у цілях визначення суб'єктів декларування, згідно із Законом, слід застосовувати вужче поняття і вважати посадовими особами – суб'єктами декларування лише тих працівників, на яких покладено відповідні обов'язки на постійній основі. У зв'язку з цим змін потребуватиме частина п'ята статті 45 Закону.

Враховуючи викладене, вважаємо пропонувані зміни неприйнятними та такими, що містять корупційні ризики, а тому Національне агентство не підтримує проект Закону.

Голова

Н.М. Корчак